

בחינת שעות עבודה של רופאים מתמחים - סקירת ספרות והשוואה בין-לאומית

רינה מעוז ברויאר, רות וייצברג, אדם רוז

המחקר הוזמן על ידי משרד הבריאות ומומן בסיועו

רקע

משרד הבריאות שקל לקדם שינויים
בנוהלי העבודה של מתמחים ברפואה,
וביקש לערוך סקירה של מודלים של
עבודת מתמחים בארצות שונות (בדגש
על תורנויות) וסקירה של הספרות
הרלוונטית

מתמחים ברפואה עובדים שעות רצופות וארוכות. לעבודה שעות ארוכות ללא שינה עלולה להיות השפעה שלילית על-

בטיחות ואיכות חיים
של המתמחים

איכות הטיפול

בטיחות הטיפול

ממשלות בישראל ובעולם עשו ניסיונות להגביל את
שעות עבודת הרופאים המתמחים

חששות בצמצום אורך תורנות/ שעות העבודה:

עלייה בכמות העברת משמרות
ופגיעה ברצף הטיפול

פגיעה בשכר המתמחים

פגיעה בהכשרה

פגיעה בבטיחות ואיכות
הטיפול

הגדלת מספר התורנויות בחודש
ובסופי שבוע וחג

מחסור בכוח אדם
ועלייה בעומס העבודה

מטרת המחקר

1. להציג נתונים עדכניים על שעות העבודה של רופאים מתמחים במדינות נבחרות ב-OECD
2. לבחון את הראיות בספרות בנוגע לשעות עבודה מרביות של מתמחים ואת ההשפעות על איכות הטיפול ואיכות החיים וההכשרה של המתמחים

- שאילתא נשלחה לרשת חוקרים מומחים של הארגון European Observatory on Health Systems and Policies
- דגימת מדינות מכוונת
- קריטריונים להכללה לפי דמיון לישראל במאפיינים: הוצאה לאומית על בריאות, % תוצר מקומי גולמי, שיעור ההוצאה הציבורית לבריאות, שיעור הרופאים ביחס לאוכלוסייה
- מידע איכותני- ספרות אפורה
- הנתונים נאספו ונותחו במהלך מאי-יולי 2020
- הניתוח בוצע על ידי שני חוקרים, ונעשתה הצלבה להגברת האמינות

ממצאים: אספנו נתונים מ-14 מדינות

אירלנד, אנגליה, אסטוניה, ארצות הברית, גרמניה, הולנד, הונגריה,
ישראל, לטביה, סלובניה, ספרד, פינלנד, צ'כיה וקנדה

התפתחויות בהגבלות על שעות העבודה בישראל ובעולם

1951: הגבלת שבוע העבודה
ל-45 שעות, רופאים מוחרגים

2011: הסכם רופאים קיבוצי-
הוספת תקנים + מקסימום 6
תורנויות בשבוע

2012: תיקון לחוק. הגבלת שבוע
העבודה של רופאים ל-71.5 שעות,
אורך תורנות 26 שעות

2015: שעתיים שינה
יזומה בתורנות

1998: European Working Time Directive
(EWTD) המגביל שעות עבודה בשבוע ל-48.
רופאים מתמחים מוחרגים מהחוק.

2004: החוק הורחב לכלול רופאים, הגבלה
ל-58 ש"ש

2007: הגבלה ל-56 ש"ש

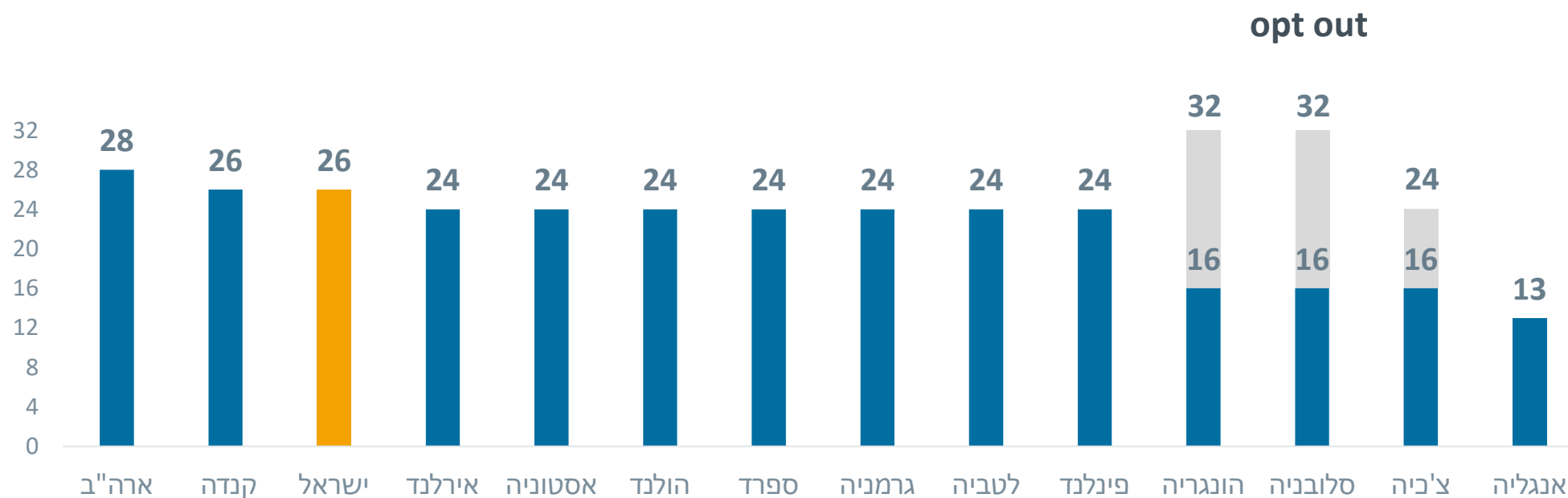
2009: הגבלה ל-48 שעות
+ אפשרות opt out

2003: הנחיות לאומיות של מועצת
ההסמכה של ארה"ב ללימודי רפואה
מתקדמים (ACGME)
* הגבלת שבוע עבודה ל-80 שעות
* הגבלת משך תורנות ל-30 שעות

2011:
* הגבלת משך תורנות ל-28 שעות
* הגבלת משך תורנות ל-16 שעות
למתמחים שנה א' (PGY-1)

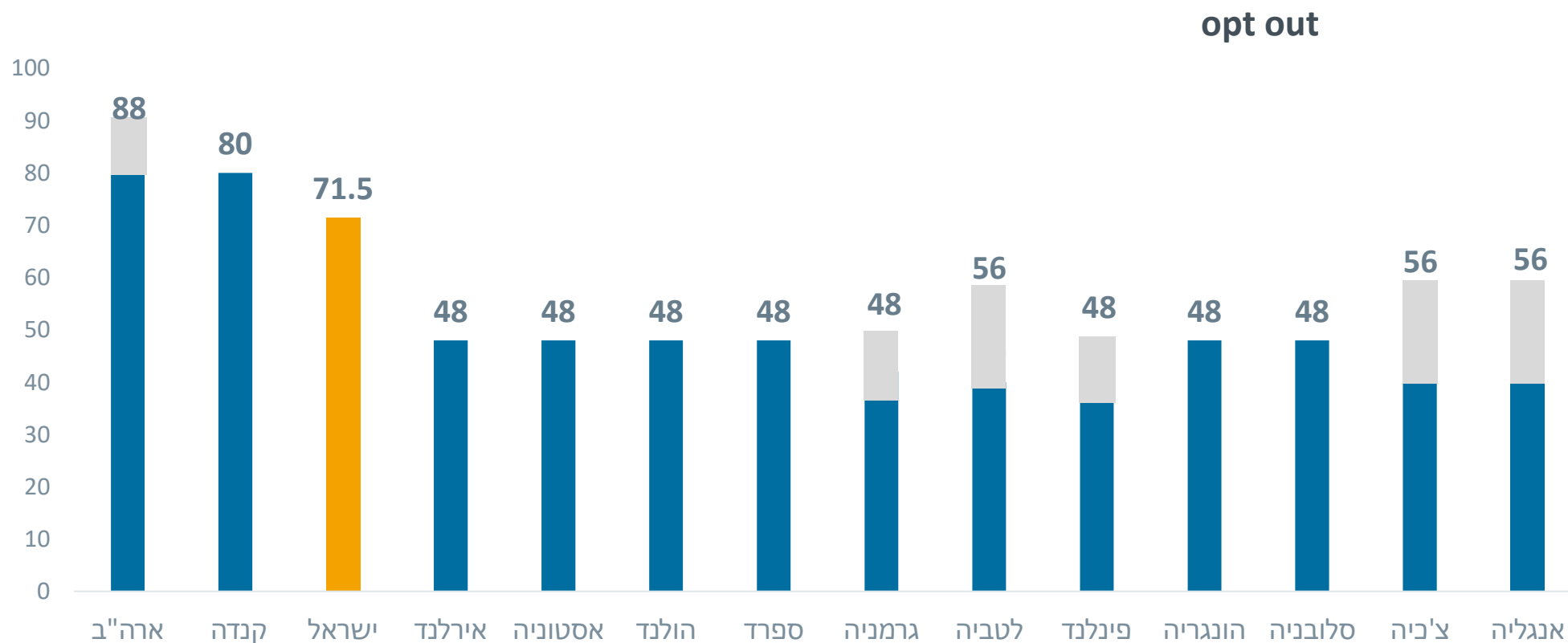
2016: ביטול המגבלות ל-PGY-1

משך מרבי של עבודה רציפה (שעות)

מספר מרבי של שעות עבודה בשבוע

סיכום

- ☐ המדינות שנסקרו עדיין מתמודדות עם שעות עבודה ארוכות של המתמחים
- ☐ למעט אנגליה, המתמחים אינם עובדים בתורנויות קצרות מ-24 שעות
- ☐ מדינות האיחוד האירופי שנסקרו מתקשות לשמור על המגבלה בחוק ל-48 ש"ש
- ☐ הדרגתיות ביישום חוקים לצמצום שעות העבודה
- ☐ קושי במעקב אחר שעות העבודה ובאכיפת הנחיות
- ☐ תוספת כוח אדם מקצועי ומגוון כדי למנוע השפעות שליליות לצמצום שעות עבודה

עמוד הבית >> פרסומים >> מדיניות הבריאות

בחינת שעות עבודה של רופאים מתמחים – סקירת ספרות והשוואה בין-לאומית

חוקרים: רינה מעוז ברויאר, ד"ר רות וייצברג, אדם רוז	סטטוס: דוח מחקר
תחומים: מדיניות הבריאות	אוכלוסיית יעד: כח אדם במקצועות הבריאות, רופאים
שנת פרסום: 2021	מספר קטלוג: דמ-872-21

[הדוח המלא](#)[תמצית מנהלים](#)

תודה רבה

רות וייצברג
ruthw@jdc.org

רינה מעוז ברויאר
rinama@jdc.org

